

Protocol NT2-leerlingen

(Nederlands als tweede taal)

2022-2026

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Wanneer ben je een NT2-leerling?	2
3. Faciliteiten voor NT2-leerlingen	3
4. Begeleiding	3
5. Organisatie	4
6. Traject.....	5

1. Inleiding

Binnen het Maerlant wordt het protocol NT2-leerlingen (Nederlands als Tweede Taal) gehanteerd om leerlingen die Nederlands als tweede taal hebben, zo goed mogelijk te kunnen begeleiden. Het doel van het protocol is dat de NT2-leerlingen de taal zo leren beheersen, dat zij kunnen functioneren op hun eigen cognitieve niveau. Dit doen we door faciliteiten toe te kennen en door de leerlingen extra begeleiding te geven. De inhoud van deze faciliteiten en begeleiding wordt hieronder beschreven.

2. Wanneer ben je een NT2-leerling?

NT2-leerlingen zijn leerlingen die Nederlands als tweede taal hebben. Deze leerlingen kunnen zowel in Nederland als in het buitenland geboren zijn. Leerlingen die minder dan zes jaar onderwijs hebben genoten in Nederland én van wie de thuistaal anders is dan Nederlands (ouders hebben geen Nederlandse nationaliteit), hebben de NT2-status. Deze leerlingen komen in aanmerking voor de faciliteiten en begeleiding die hieronder worden beschreven. Als in het vervolg van het protocol wordt gesproken over een NT2-leerling, wordt hiermee een leerling die minder dan zes jaar onderwijs heeft gevolgd in Nederland bedoeld. Als leerlingen zes jaar of langer onderwijs in Nederland hebben genoten, dan vervalt de NT2-status.

Wat gebeurt er met leerlingen die buiten de NT2-omschrijving vallen?

Leerlingen die langdurig in het buitenland hebben gewoond (meer dan twee jaar), hebben soms wel mondeling geoefend met de Nederlandse taal, maar zullen achterstand hebben in schriftelijke uitdrukking- en leesvaardigheid en leesbegrip. Deze leerlingen komen in aanmerking voor extra begeleiding van de vakdocent. Deze kan de leerling extra oefenmateriaal bieden, maar de leerling is zelf verantwoordelijk voor het oefenen met het aangeboden materiaal.

Er is geen individuele begeleiding mogelijk voor deze leerlingen, tenzij er vanuit school noodzaak wordt gezien deze begeleiding voor een bepaalde tijd aan te bieden. Deze leerlingen hebben wettelijk geen recht op extra faciliteiten tijdens de centrale eindexamens. Wel kunnen deze leerlingen in overleg met de afdelingsleider en het zorgteam tijdverlenging krijgen bij talige vakken in de onderbouw van het middelbaar onderwijs.

3. Faciliteiten voor NT2-leerlingen

Extra tijd

De NT2-leerling heeft recht op extra tijd tijdens het maken van toetsen en examens (max 25%). Deze extra tijd is gelijk aan de maximale extra tijd die leerlingen met dyslexie krijgen.

Woordenboek

De leerling mag gebruik maken van een papieren woordenboek (NL/moedertaal en moedertaal/NL) en een papieren woordenboek Nederlands. De leerling heeft recht op het gebruik van een papieren woordenboek gedurende de periode dat de leerling minder dan zes jaar onderwijs heeft genoten in Nederland. Het papieren woordenboek mag worden gebruikt tijdens lessen, toetsen, schoolexamens en Centraal examens (indien de leerling ten tijde van examen nog minder dan 6 jaar onderwijs heeft genoten). Tijdens toetsen in de toetsweek zorgt de school voor de NT2-woordenboeken of moedertaalwoordenboek.

Vreemde talen

NT2 leerlingen hebben moeite met naast het Nederlands leren beheersen nog eens een vreemde taal te leren. Als school kan ervoor gekozen worden ontheffing te geven voor de vreemde talen (Duits en Frans). Engels geldt wel als een verplichte taal, dit vergt echter van de leerling dat zij Engels moeten omzetten naar het Nederlands en dat weer vertalen naar de moedertaal. Wanneer zij hierbij problemen ondervinden kan ervoor gekozen worden lees- en luistertoetsen volledig in het Engels aan te bieden, zodat je ook echt hun Engelse taalvaardigheid meet.

Mondelinge beheersing lesstof

Wanneer een toets tegenvallend is en je hebt als vakdocent wel het vermoeden dat de leerling de lesstof beheerst, kan een mondelinge vorm van toetsen worden ingezet om toch tot een betrouwbaar resultaat te komen. Let op dit is niet meer mogelijk in pré-examenklassen en examenklassen.

Ontheffing voor vreemde taal op Vwo

De school kan een leerling ontheffing verlenen voor de tweede moderne vreemde taal op het Vwo (op Havo en gymnasium is de tweede moderne vreemde taal niet verplicht). De ontheffing kan worden verleend: aan een leerling die een andere moedertaal heeft dan Nederlands of Fries. In plaats van de tweede moderne vreemde taal volgt de leerling een ander examenvak. Het programma als geheel wordt dus niet verlicht. Een en ander is geregeld in artikel 26e lid 4 van het Inrichtingsbesluit VO.

4. Begeleiding

De NT2-leerling komt, indien nodig, in aanmerking voor extra begeleiding vanuit de ondersteuning door de Remedial teacher (Rt-er). Er wordt in overleg met leerling en ouders door de Rt-er een begeleidingsplan (BP) opgesteld. In dit BP worden de onderwijsbehoeften besproken. Op basis hiervan wordt de begeleiding vormgegeven. De precieze vorm van de ondersteuning wordt afgestemd op de specifieke hulpvragen van de leerlingen.

5. Organisatie

Binnen het management van het Maerlant valt de verantwoordelijkheid voor NT2-leerlingen bij de ondersteuningscoördinator en Rt-er. Deze zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het NT2-beleid. Daarnaast hebben docenten, coaches, leerlingen en ouders een rol in de begeleiding van de NT2-leerlingen.

Taken en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen:

De ondersteuningscoördinator :

- heeft een overzicht van alle leerlingen met de NT2-status en past dit (zo nodig) aan
- controleert in Magister de datum van start Nederlands onderwijs met de datum die de leerling aangeeft
- evalueert samen met de Rt-er het NT2-beleid en stuurt waar nodig bij
- is met directie eindverantwoordelijk voor het NT2- beleid
- meldt de leerling aan bij Rt-er
- heeft korte lijnen met de Rt-er m.b.t. het begeleiden van de NT2- leerling
- legt met de Rt-er alles vast in Magister
- communiceert hierover met toetscoördinatoren en leerlingadministratie
- ziet erop toe dat de leerling compenserende en dispenserende maatregelen krijgt die hem doen toekomen bij toetsweken

Rt-er:

- houdt startgesprek met leerling (eventueel in overleg vorige school)
- legt faciliteiten vast in Magister
- screent in samenwerking met de ondersteuningscoördinator de dossiers van nieuwe brugklassers op mogelijke NT2-problematiek
- is verantwoordelijk voor het opzetten en aansturen van het beleid voor NT2-leerlingen
- evalueert samen met de ondersteuningscoördinator het NT2-beleid
- overlegt met ondersteuningscoördinator als er aanvullend onderzoek nodig is
- bespreekt de compenserende en dispenserende maatregelen voor de leerling met de ondersteuningscoördinator
- begeleidt de NT2- leerling of stuurt iemand aan die de begeleiding geeft
- legt alles vast in Magister

De teamleider :

- Is alert op aanmeldingen van NT2-leerlingen die later instromen dan het eerste jaar en bespreekt deze leerlingen met de ondersteuningscoördinator

De coach:

- is eerste aanspreekpunt voor de leerling, ouders en de vakdocenten
- monitort de leerresultaten van de leerling
- signaleert moeilijkheden op gebied van taal en meldt dit bij de ondersteuningscoördinator

De vakdocent :

- geeft feedback op 'taaluitingen'
- houdt zich aan de afspraken die gemaakt zijn voor NT2-leerlingen, deze zijn terug te vinden in Magister
- geeft indien nodig extra ondersteuning in de les en helpt de leerling met het gebruik maken van de faciliteiten
- signaleert het als de leerling vast dreigt te lopen en meldt dit bij coach en afdelingsleider leerlingzaken
- bespreekt indien nodig individueel toetsen na met de leerling
- positief bevestigen, aanvullen, herformuleren en goede taaluitingen herhalen
- wees bewust van taal/sprekschaamte, onzekerheid op gebied van taal bij de leerling
- laat de leerling zo nodig de instructie herhalen
- Handreiking NT2 voor docenten uit het regulier VO en MBO van Lowan op youtube

6. Traject

Stap 1

Aanmelding

Bij dossieranalyse wordt vastgesteld hoe lang een leerling in Nederland is. Als er sprake is van NT2 status wordt de leerling gedocumenteerd op de lijst voor toetstijdverlenging bij overzicht NT2 leerlingen en wordt er een notitie gemaakt in Magister. De ondersteuningscoördinator meldt de leerling bij de RT-er

Stap 2

Ondersteuningsvraag

De Rt-er nodigt de NT2 leerling uit en stemt af waar de ondersteuningsbehoefte ligt. De leerling krijgt een groene kaart waarop de faciliteiten staan vermeld die worden ingezet.

Stap 3

Begeleidingstraject

Standaard krijgt de leerling de eerste periode dat hij/zij op school zit begeleiding. De Rt-er nodigt de leerling uit voor begeleidingsmomenten (flex NT2). Afhankelijk van ondersteuningsvraag wordt ingezet op diverse middelen. Te denken valt aan tips geven om woordenschat te vergroten die de leerling zelf kan doen, advisering richting flexlessen, pre-teaching bij sommige vakken, gespreksmomenten om woordenschat te vergroten, inzet woordenboek aanleren, omgang bij toetsen met taalbelemmeringen, helpen bij inzage toetsen om van te leren etc.

Indien een leerling meer begeleiding nodig heeft / wenst wordt er een begeleidingsplan opgesteld waarin beschreven staat waaraan gewerkt gaat worden. De leerling ontvangt dan ook een Numo account indien nodig.

Stap 4

Afronding

Wanneer een leerling langer dan 6 jaar in Nederland is vervalt de NT2 status. De Rt-er / coach heeft een afrondend gesprek om te kijken of de leerling nog tips nodig heeft. De groene kaart wordt ingenomen.

De leerling kan via de coach eventueel vragen om een los begeleidingsmoment mocht er een hulpvraag ontstaan.

Examen valt binnen het termijn van 6 jaar onderwijs volgend in Nederland: de verlengde toetstijd en overige faciliteiten gelden formeel dan ook bij examens i.v.m. de NT2-status.

Begeleidingsplan

- RT (dyslexie / dyscalculie)
- RT (NT2 begeleiding)
- BPO (begeleider passend onderwijs)
- Orthopedagoog
- SMW (schoolmaatschappelijk werk)

Naam leerling	
Klas	
Coach	
Datum	

Hulpvraag
Doel
Inzet begeleiding en periode
Evaluatie
Advies / afronding